

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-104/08-10

Název školy/školského zařízení: **Základní škola Vincence Junka Dolní Čermná, okres Ústí nad Orlicí**

Adresa: Dolní Čermná 4, 561 53 Dolní Čermná

Identifikátor: 600 104 761

IČ: 70 996 806

Místo inspekce: Dolní Čermná 4 a Dolní Čermná 40, 561 53 Dolní Čermná

Termín inspekce: 10. – 14. březen 2008

Předmět inspekční činnosti:

- hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti, přírodovědného a společenskovedního vzdělávání,
- hodnocení souladu školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem (dále jen RVP) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Základní škola Vincence Junka Dolní Čermná, okres Ústí nad Orlicí (dále jen škola) od 1. ledna 2003 vykonává činnost základní školy (dále jen ZŠ) a školní družiny (dále jen ŠD). V ZŠ je vyučován 181 žák, její nejvyšší povolený počet žáků (kapacita) 250 žáků není překročena. Čtyři ročníky prvního stupně jsou umístěny v nové samostatné budově odloučeného pracoviště s jídelnou, ostatní v původní budově. V 1. a 6. ročníku jsou žáci vyučováni podle ŠVP *Škola pro život*, v ostatních ročnících probíhá výuka podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav a dodatků. ŠD s kapacitou 60 žáků je plně obsazena.

Nadregionální je činnost žakovského folklorního souboru Jitřenka, který funguje ve výrazné vazbě na školu Další informace lze zjistit z internetových stránek školy <http://zsdc.lanskroun.cz/>.

Vývoj počtu žáků ZŠ:

Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet přijatých do 1. r.	Počet PP
2004/2005	8 (spoj. 2. a 3.)	197	18	14
2005/2006	9	194	15	15
2006/2007	9	187	14	15
2007/2008	9	181	22 (předpoklad)	16

II. Ekonomické údaje

V posledních letech má ZŠ mírně klesající počet žáků (o 16 za poslední 4 roky). Částka přidělených finančních prostředků se zvyšuje, což je ovlivněno metodikou přidělování dotací MŠMT. Prostředky od zřizovatele na materiálně technické vybavení školy mají klesající tendenci, obec má v současné době jiné nevyhnutelné výdaje.

Finanční prostředky poskytnuté škole ze státního rozpočtu byly čerpány na mzdové náklady, zákonné odvody a ostatní neinvestiční výdaje (nákup učebnic, učebních pomůcek, úhrada dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a ostatních výdajů vyplývajících z pracovně právních vztahů a další neinvestiční výdaje spojené s provozem).

III. Hodnocení školy/školského zařízení

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou

Škola má stanoveny vzdělávací priority v souladu s *Dlouhodobým záměrem vzdělávání Pardubického kraje* a s podmínkami školy. Krátkodobá koncepce školy (pouze na 1 rok) vychází z vlastního hodnocení školy a místních podmínek. Z inspekci sledovaných oblastí je ve strategických dokumentech školy začleněna oblast společenských věd (mravní a estetická výchova, pracovní výchova) a přírodovědná oblast vzdělávání (enviromentální výchova, ochrana životního prostředí). Čtenářská gramotnost se výraznějším způsobem v koncepci školy neprojevuje. Je v ní pouze zmínka o působení na žáky za účelem zlepšování jejich písemného i slovního projevu, v dílčím omezeném rozsahu je vyhodnocována ve vlastním hodnocení školy. Plán práce pro školní rok 2007/2008 zahrnuje jednotlivé oblasti výchovně vzdělávací činnosti školy, včetně vymezení nejdůležitějších úkolů vyplývajících z výroční zprávy školy. Plánování je v souladu s reálnými podmínkami školy.

Zpracovaný organizační řád vymezuje pravomoce pedagogů, podporuje vzdělávací i výchovnou činnost školy. Škola má vypracovány potřebné strategické materiály pro své fungování. Jejich vzájemná provázanost a ujasněnost o účelu a požadovaném obsahu jednotlivých dokumentů není zatím uspokojivě dořešena. Vedení školy má vytvořen funkční vnitřní i vnější informační systém. Kromě čtvrtletních pedagogických porad a týdenních provozních porad funguje neformální každodenní přenos informací a řešení většiny problémů ve sborově sousedící s ředitelkou. Malý kolektiv a příznivé klima školy přispívají ke vzájemné spolupráci všech pracovníků. Průběžnou informovanost rodičů žáků 1. – 6. ročníku zajišťují týdenní plány žáků. Rodiče žáků využívají konzultační dny ve škole či docházejí za vyučujícími podle potřeby. S názory rodičů se škola seznámila prostřednictvím písemné ankety. Ředitelka školy se kontrolní činností a získáváním zpětné vazby zabývá systematicky. *Plán hospitační činnosti* vychází ze situační analýzy stavu ve škole, jsou v něm vytyčeny záměry i stanoveny sledované priority. Zvláště na 1. stupni fungují vzájemné hospitace vyučujících.

Z dotazníkových odpovědí učitelů byla zpracována SWOT analýza, z níž vychází sebehodnocení školy. Toto hodnocení obsahuje legislativně požadované náležitosti, jeho rezervy jsou ve vyhledávání oblastí, ve kterých je třeba v rámci zvyšování kvality úroveň dále zlepšovat. Pouze formálně je zmíněno hodnocení výsledků vzdělávání žáků a plnění koncepčních cílů. Přes zmíněné nedostatky může škole posloužit jako široká zpětná vazba pro další rozvoj.

Z celkového počtu 18 pedagogických pracovníků školy 2 učitelky nesplňují požadovanou kvalifikaci, přičemž obě v současné době dokončují vysokoškolské studium. Ve škole pracuje celkem 7 učitelů českého jazyka - 5 s odbornou kvalifikací pro výuku tohoto předmětu na základní škole, 2 vyučující studují. 4 učitelé předmětů ze společenskovední oblasti mají odbornou kvalifikaci pro výuku na základní škole, 3 z nich přímo pro výuku občanské výchovy nebo dějepisu. Oblast přírodovědných předmětů zajišťují 4 vyučující s příslušnou kvalifikací. Všichni vyučující se účastnili vzdělávacích akcí cíleně zaměřených na jednotlivé oblasti. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) probíhá podle aktuální nabídky vzdělávacích institucí a plánu DVPP, který v tomto roce preferuje vzdělávání v oblastech cizích jazyků, informačních technologií, environmentální výchovy a péče o integrované žáky. V posledních dvou letech se vyučující kromě své odbornosti vzdělávali převážně k práci s výpočetní technikou a k tvorbě ŠVP. Někteří pedagogové mají zpracován plán osobního rozvoje s určením cílové kvalifikace. Ředitelka školy v únoru zahájila funkční studium II pro vedoucí pracovníky. Začínající učitelka má možnost konzultovat s pověřeným uvádějícím učitelem. Složení stabilizovaného pedagogického sboru umožňuje naplňování cílů ŠVP.

Prostorové a materiální podmínky tříd umístěných v odloučeném pracovišti jsou velmi dobré. Světlé, prostorné učebny, chodby i každodenně o přestávkách využívaný venkovní areál příznivě ovlivňují výuku žáků. Vybavení učebnicemi a učebními texty zohledňuje inovační trendy ve vzdělávání. Všechny prostory jsou esteticky vyzdobené zejména pracemi žáků. Učitelé mají k dispozici různé pomůcky, tištěné materiály, plakáty, názorné soubory. Prostorové a materiálně technické podmínky v hlavní budově jsou na hranici standardu. Pro výuku jsou velice skromné, vůči srovnatelným školám podprůměrné, rozvoj vzdělávání v přírodovědné a společenskovední oblasti podporují v omezené míře. ZŠ nemá zřízení žádnou učebnu pro předměty přírodovědné ani společenské oblasti, výuka probíhá v kmenových třídách. Vybavení odborných kabinetů je zastaralé, obnova učebních pomůcek je naprosto minimální. Žákovský nábytek se začal postupně obnovovat. Materiální podmínky k podpoře a rozvoji čtenářských dovedností jsou na standardní úrovni. K dispozici jsou využívané knihovny (žákovská a učitelská). Funguje spolupráce s místní knihovnou, například při organizaci tzv. „pasování na čtenáře“, a také s Městskou knihovnou v Lanškrouně (pravidelné přednášky pro první stupeň). Tělocvična a hřiště, které škola využívá, patří obci a nachází se nedaleko školy.

Vedení školy usiluje o vytvoření co nejbezpečnějších podmínek pro výuku i pro pohybové a relaxační aktivity. Ve školním řádu jsou zakotveny body o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků. S tímto řádem a řády učeben jsou žáci seznamováni v úvodu školního roku, poučování o bezpečnosti a možných rizicích probíhá aktuálně před všemi akcemi školy. Vše je doloženo zápisy v přílohách třídních knih. Rodiče jsou informováni o obsahu školního řádu na zahajovací schůzce. Seznámení s ním všichni rodiče stvrzují svým podpisem. Evidence školních úrazů je vedena, jejich počet v posledních třech letech je kolísavý. Ve škole je ustaven metodik prevence. Zpracované dokumenty *Minimální preventivní program a Školní preventivní strategie* se problematikou prevence podrobně zabývají. Na toto téma každoročně probíhá několik celoškolských projektů. Třídní učitelé ve svých třídách zadali i sociogramy. Ve škole pracují 2 zájmové kroužky. Další aktivity

školy se často dotýkají přírodovědné oblasti - ochrany přírody a jejích zdrojů, ale i oblasti společenskovední – akce pro spoluobčany v obci aj.

Škola dodržuje zákonná ustanovení při přijímání žáků ke vzdělávání. V případě přestupu žáků uplatňují učitelé individuální přístup.

Škola úzce spolupracuje s obecním úřadem i místními organizacemi (český červený kříž, hasiči, tělovýchovné složky), společně pořádají některé z aktivit (přírodovědné a sportovní akce, oslavy výročí obce). Za podpory obce škola uskutečňuje zahraniční výměnné pobyty žáků (folklórní soutěže). Vedení školy se daří vytvářet příznivé sociální i pracovní klima pro zaměstnance. Děni ve škole je prezentováno na vývěsce v obci, na webových stránkách školy, v místním tisku. Tříčlenná školská rada plní úkoly dané jí zákonem, s vedením školy spolupracuje, ale na koncepčním směřování školy se zatím nepodílela.

ZŠ má zpracovaná pravidla pro hodnocení žáků, která jsou ve výuce uplatňována. Pro chování žáků není vždy preferován pozitivně motivační charakter tohoto hodnocení, některé jeho formy mají více charakter represivní než výchovný. Žáci 1. – 6. ročníku mají možnost vlastního sebehodnocení v týdenních plánech. Při hospitační činnosti byly zaznamenány v pravidlech zmiňované formy sebehodnocení žáků přímo v průběhu vyučovacích hodin. V několika třídách si žáci vytvářejí svoje pracovní portfolia.

ZŠ nevykazuje žádné žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ani žáky nadané. Podle potřeby s nimi učitelé pracují podle jejich individuálních možností a doporučení odborníků.

Ve sledovaných hodinách výuky na 1. stupni byla příznivá atmosféra. Důraz byl kladen nejen na znalosti, ale také na utváření kompetencí u žáků, a to nejen u žáků prvního ročníku, kde je uplatňován ŠVP. V hodinách bylo často využito vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. Metody i formy práce byly účelně střídány, vhodně podněcovaly zájem žáků o učivo (referáty, práce ve skupinách). Nové poznatky navazovaly na předcházející učivo a poznatky z praxe, vhodně bylo využito materiální podpory výuky. Rovněž sledované hodiny předmětů společenskovedního zaměření byly na velmi dobré úrovni, žáci měli dostatek prostoru pro vlastní názor i jeho prezentaci.

Výuka v hospitovaných hodinách přírodovědně zaměřených předmětů byla odborně správná. Učitelé prezentovali učivo většinou formou frontálního rozhovoru s hojným zapojováním žáků otázkami. V chemii byla hospitována hodina laboratorních cvičení, kterou vyučující vzhledem k absenci příslušné učebny vhodně umístila do školních dílen. Vyučující výklad doplňovali trojrozměrnými pomůckami. Podpora výkladu audiovizuální technikou (výukové animace, zápisy) nebyla zaznamenána. Některé sledované hodiny měly zařazeny pasáže, které vedly ke kritickému pohledu na probírané přírodní jevy a k rozvoji logického myšlení. Sledovaná výuka přírodovědy byla použitými metodami přizpůsobena věkovým specifikům žáků, po stránce pestrosti metod a motivace žáků byla příkladná. Vedení školy sleduje rozvíjení praktického zvládnutí potřebných dovedností a vytvoření předpokladů pro další systematické získávání a zpracovávání vědeckých poznatků.

Škola průběžně sleduje míru úspěšnosti žáků při vzdělávání. Jejich výsledky se pedagogický sbor pravidelně zabývá na pedagogických radách, žáci se každoročně zúčastňují komerčních celostátních testů vědomostí a dovedností. Velkým úspěchem vzhledem k materiálnímu zázemí byl postup do krajského kola v chemické olympiádě. Cílenou analýzu rozvoje čtenářských dovedností žáků ředitelka zatím neprovedla, ve spolupráci s výchovným poradcem má ale dobře zmapovanou oblast rizikových skupin žáků, což dokládá mimo jiné i *Vlastní hodnocení Základní školy Vincence Junka Dolní Čermná*.

Znalosti cizího jazyka si žáci prakticky ověřují při výměnných zahraničních pobytech.

Hodnocení souladu ŠVP s právními předpisy a RVP

ŠVP je zpracován podle požadavků školského zákona, umožňuje inovaci obsahu vzdělávání. Vychází z reálných podmínek školy, zohledňuje její možnosti a specifika. Na jeho tvorbě se podíleli v loňském školním roce všichni pedagogičtí pracovníci, je dostupný v ředitelně školy. ŠVP zohledňuje zásady rámcového vzdělávacího programu (dále jen RVP), po formální stránce je s ním v souladu. Je pečlivě, přehledně a podrobně rozpracován. V této podobě je dobrou základnou pro naplňování cílů kurikulární reformy.

Oblast čtenářské gramotnosti a rozvoje čtenářských dovedností je začleněna zejména v průřezových tématech, konkrétně v kapitole Mediální výchova. Společenské vědy jsou začleněny do ŠVP v rámci zaměření školy v obecné rovině jako samostatné předměty (občanská výchova, dějepis, osobnostní a sociální výchova, seminář ze společenskovedních předmětů) a jsou i obsahem průřezových témat. Také přírodovědná výuka je rozčleněna do klasických předmětů s možností volby úžeji zaměřených seminářů v osmém a devátém ročníku.

Závěrečné hodnocení:

Od minulé inspekční činnosti škola pouze udržuje materiální podmínky pro vzdělávání. Nedostatek finančních prostředků neumožnil rekonstrukci sociálního zařízení, také obnova pomůcek na druhém stupni je minimální. Absence odborné učebny pro výuku přírodovědných předmětů a zastaralost vybavení nepodporují rozvoj vzdělávání žáků v této oblasti.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání, úzce spolupracuje s místními partnery. Složení pedagogického sboru umožňuje naplňování ŠVP. S RVP je ŠVP po formální stránce v souladu, jeho zpracování má dobrou úroveň. Vyučující v hodinách zvláště na 1. stupni využívají metody a formy práce, které přispívají k efektivitě vyučovacího procesu a zaměřují se nejen na získávání a upevňování znalostí a dovedností žáků, ale také na utváření žákovských kompetencí. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání obsahují i motivační prvky a jsou v praxi využívána. Výrazná je prezentace školy participací na činnosti folklórního souboru. Mezinárodní výměnné pobyty posilují motivaci žáků pro výuku cizího jazyka.

Celkově je škola hodnocena jako průměrná, zjištěná rizika jsou ojedinělá a lze je překonat.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny.	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat.	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. *Zřizovací listina Základní školy Vincence Junka Dolní Čermná, okres Ústí nad Orlicí, vydala Obec Dolní Čermná dne 24. září 2002*
2. *Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 28 395/03-21 ze dne 22. října 2003 s účinností od 1. ledna 2003, vydalo MŠMT, změna názvu*
3. *Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 8 502/2007-21 ze dne 22. března 2007, s účinností od 1. září 2007, vydalo MŠMT, zápis oborů vzdělání*
4. *Jmenování do funkce ředitelky příspěvkové organizace ze dne 22. května 2003, vydala Obec Dolní Čermná*
5. *Koncepce a rozvoj Základní školy Vincence Junka Dolní Čermná ve školním roce 2007/2008 čj. 232/2007/JBE*
6. *Systém školení a vzdělávání zaměstnanců, příloha kolektivní smlouvy, doklad bez bližšího určení*
7. *Systém školení a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v roce 2008, doklad bez bližšího určení*
8. *Hodnocení Základní školy Vincence Junka Dolní Čermná za školní rok 2006/2007 ze dne 12. října 2007, čj. 231/2007/JB*
9. *Plán práce, školní rok 2007/2008*
10. *Plán hospitační činnosti ředitelky školy na školní rok 2007/2008 čj. 229/2007/JB*
11. *Organizační řád školy čj. 6/06/JB ze dne 18. ledna 2006*
12. *Školní řád čj. 2/06/JB ze dne 18. ledna 2006 včetně dodatku č. 1 ze dne 16. listopadu 2007 a přílohy č. 1 Klasifikačního řádu*
13. *Řád školní družiny čj. 3/06/JB ze dne 29. ledna 2008*
14. *Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. září 2007*
15. *Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. září 2007*
16. *Výkaz o školní družině-školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. říjnu 2007*
17. *Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01 za školní rok 2006/2007*
18. *Školní matrika (třídní výkazy a katalogové listy žáků) - školní rok 2007/2008*
19. *Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2006/2007*
20. *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola pro život, čj. 192/2007/JB*
21. *Školní vzdělávací program, školní družina při ZŠ Vincence Junka Dolní Čermná, čj. 192a/2007/JB*
22. *Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2004/2005, 2005/2006 a 2006/2007*

23. *Aktuální rozvrhy hodin všech tříd platné od 11. února 2008*
24. *Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny - školní rok 2007/2008*
25. *Zápisy z pedagogických porad za školní roky 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008*
26. *Zápisy z jednání školské rady, od založení dne 7. března 2006, předloženy 4 zápisy*
27. *Kniha úrazů založená dne 23. března 2001, záznamy za školní roky 2005/2006, 2006/2007*
28. *Záznamy o úrazech žáků, 4 úrazy za školní rok 2007/2008 k datu inspekční činnosti*
29. *Školní preventivní strategie čj. 315/2007/YR , doklad bez bližšího určení*
30. *Minimální preventivní program doklad bez bližšího určení*
31. *Preventivní program na ZŠ Vincence Junka Dolní Čermná, harmonogram činností pro školní rok 2007/2008*
32. *Rozhodnutí ředitele školy ve správním řízení (rozhodnutí ředitelky o přijetí žáků k základnímu vzdělávání, rozhodnutí o odkladu školní docházky - školní rok 2007/2008*
33. *Výstupní hodnocení, školní rok 2006/2007 (příloha k pololetnímu vysvědčení, 23 hodnocení)*
34. *Inspekční zpráva čj. ČŠI 34/06-10 ze dne 7. března 2006*
35. *Žádost o nadační příspěvek na projekt Zavedení interaktivní pomůcky do výuky ze dne 16. května 2007*
36. *Výkaz zisku a ztráty za roky 2005, 2006, 2007*
37. *Rozvaha (bilance) za roky 2005, 2006, 2007*
38. *Účetní deník za období od 1. ledna do 31. října 2007 (učebnice, učební pomůcky, DVPP, plavecký výcvik, cestovné a cestovné DVPP)*
39. *Dozory ve školním roce 2007/2008*

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Marta Hunalová	M. Hunalová, v.r.
Mgr. Pavel Skokan	P. Skokan, v.r.
Mgr. Jaroslav Loučka	J. Loučka, v.r.

V Ústí nad Orlicí dne 25. března 2008

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Smetanova 43, 562 01 Ústí nad Orlicí.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitelky školy/školského zařízení stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Dolní Čermné dne 4. dubna 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jitka Beranová	J. Beranová, v.r.